

Seat No. : _____

TK-102

B.A. Sem.-I

May-2013

Gujarati (EC-II-105)

‘વિનોદની નજરે’

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) વિનોદ ભટ્ટના જીવન અને સાહિત્યસર્જનને પ્રેરક પરિબળોનો પરિચય કરાવો. ૭
- અથવા**
- ગુજરાતી સાહિત્ય સંદર્ભે વિનોદ ભટ્ટના પ્રદાનનો પરિચય કરાવો.
- (બ) ‘વિનોદની નજરે’ માં પ્રગટતી વિનોદ ભટ્ટની હાસ્યકાર તરીકેની લાક્ષણિકતાનો પરિચય કરાવો. ૭
- અથવા**
- ‘વિનોદની નજરે’ નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો.
- (ક) ‘વિનોદની નજરે’માં પ્રગટતા વિવિધ જીવનચરિત્રોનો લાક્ષણિક પરિચય કરાવો. ૭
- અથવા**
- ‘વિનોદની નજરે’ના વિષયવૈવિધ્યની સમીક્ષા કરો.
- (ડ) ‘વિનોદની નજરે’ની ગદ્યશૈલીનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૭
- અથવા**
- ‘વિનોદની નજરે’ની નિરૂપણ શૈલીનો લાક્ષણિક પરિચય કરાવો.
૨. (અ) ‘ચંદ્રવદન મહેતા’માં પ્રગટતા હાસ્યરસનો પરિચય કરાવો. ૪
- અથવા**
- ‘જ્યોતિન્દ્ર દવે’માં પ્રગટતા હાસ્ય-કટાક્ષનો પરિચય કરાવો.
- (બ) ‘તારક મહેતા’માં પ્રગટતા વિનોદી ચરિત્રનો પરિચય કરાવો. ૪
- અથવા**
- ‘નિરંજન ભગત’માં પ્રગટતા હાસ્યચરિત્રનો પરિચય કરાવો.
- (ક) ‘લાભશંકર ઠાકર’માં ચારિત્રમિજાજ દ્વારા પ્રગટતા હાસ્યનો પરિચય કરાવો. ૪
- અથવા**
- ‘ઉમાશંકર જોશી’ માં પ્રગટતા હાસ્યનો પરિચય કરાવો.
- (ડ) ‘રઘુવીર ચૌધરી’માં પ્રગટતા હાસ્ય વિનોદનો પરિચય કરાવો. ૪
- અથવા**
- ‘રાવજી પટેલ’માં પ્રગટતા વિનોદ અને ગાંભીર્યનો પરિચય કરાવો.

૩. (અ) 'વિનોદની નજરે'માં પ્રગટ થયેલ નિબાલસ ચરિત્રોનો ટૂંકો પરિચય આપો. ૩

અથવા

વિનોદ ભટ્ટની કથનરીતિથી નિરૂપાયેલ ચરિત્રોનો ટૂંકો પરિચય આપો.

(બ) વિનોદ ભટ્ટે ચિત્રિત કરેલ આધુનિક સર્જક ચરિત્રોનો ટૂંકો પરિચય આપો. ૩

અથવા

'યશવંત શુક્લ'માં પ્રગટ થયેલ ચરિત્રની સ્વભાવિક લાક્ષણિકતાનો ટૂંકો પરિચય આપો.

(ક) વિનોદભટ્ટે પોતાના ચરિત્ર ચિત્રણમાં દાખવેલી નિબાલસતાનો ટૂંકો પરિચય કરાવો. ૩

અથવા

વિનોદભટ્ટની હાસ્યકલાની વિવિધ ટેકનીકો જણાવો.

(૩) પૂર્વાપર સંદર્ભ સમજાવો : ૩

“સાપની જાતિમાં આ એક જ સાપ એવો છે, તે કરડે તો પણ ઝેર ના ચડે.”

અથવા

“દાદુ, મજાક પણ નથી સમજતા ?”

૪. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપેલ વિકલ્પોમાંથી શોધી તેની સામે (✓)ની નિશાની કરો : ૧૪

૧. વિનોદ ભટ્ટનો જન્મ ક્યાં થયેલો ?

- (અ) તલોદ (બ) દેહગામ
(ક) નાંદોલ (૩) ગાંધીનગર

૨. વિનોદ ભટ્ટના પિતાશ્રીનું નામ જણાવો.

- (અ) રમણલાલ (બ) વસંતલાલ
(ક) જસવંતલાલ (૩) ભોગીલાલ

૩. વિનોદભટ્ટે કયો વ્યવસાય સ્વીકારેલો ?

- (અ) સોની (બ) કાપડિયા
(ક) આઈ ટી કન્સલટન્ટ (૩) વકીલાત

૪. 'વિનોદની નજરે' માંથી અભ્યાસરૂપે કેટલી રચનાઓ પસંદ કરાઈ છે ?

- (અ) ૧૦ (બ) ૨૦
(ક) ૨૫ (૩) ૩૦

૫. 'વિનોદની નજરે' કયા સામયિકમાં પ્રકાશિત થયેલા ?

- (અ) શબ્દસૃષ્ટિ (બ) કુમાર
(ક) તાદર્થ્ય (૩) ઉદ્દઘોષ

૬. 'વિનોદની નજરે' ને કયો પારિતોષિક મળે છે ?

- (અ) ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી (બ) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
(ક) કુમાર ચંદ્રક (૩) રણજીતરામ સુવર્ણચંદ્રક

૭. 'વિનોદની નજરે'ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષે પ્રગટ થયેલી ?
 (અ) ૧૯૭૪ (બ) ૧૯૭૯
 (ક) ૧૯૮૧ (ડ) ૧૯૮૨
૮. ઉમાશંકર જોશીના ગુસ્સાને વિનોદભટ્ટ કોની સાથે સરખાવે છે ?
 (અ) વામાચાર્ય (બ) દ્રોણાચાર્ય
 (ક) દુર્વાસા (ડ) રાવણ
૯. ચંદ્રવદન મહેતાને વિનોદભટ્ટ કયા નામથી ઓળખાવે છે ?
 (અ) ચં.ચી મહેતા (બ) સી.સી. મહેતા
 (ક) ચંદ્રવદની (ડ) ચંદ્રકેતુ
૧૦. જ્યોતીન્દ્ર દવેને વિનોદભટ્ટ કોની ઉપમા આપે છે ?
 (અ) અકબર (બ) બિરબલ
 (ક) વિદ્યાચતુર (ડ) માનચતુર
૧૧. મધુસૂદન પારેખ વિનોદ ભટ્ટને કોની સાથે સરખાવે છે ?
 (અ) લાઈવ કોમેડી (બ) લાઈવ વાયર
 (ક) લાઈવ ટ્રેજેડી (ડ) લાઈવ લિટરેચર
૧૨. વિનોદ ભટ્ટે તારક મહેતાની કઈ નબળાઈ પ્રગટ કરી છે ?
 (અ) પ્રમાણિકતા (બ) અપ્રમાણિકતા
 (ક) અતિ પ્રમાણિકતા (ડ) નઠોરતા
૧૩. વિનોદ ભટ્ટે નિરંજન ભગતની સ્વભાવિક ખીજને કોની સાથે સરખાવી છે ?
 (અ) વિનોદવૃત્તિ (બ) મનોવૃત્તિ
 (ક) લેખનવૃત્તિ (ડ) ચિંતનવૃત્તિ
૧૪. રઘુવીર ચૌધરીને વિનોદ ભટ્ટ કેવો પુરુષ કહે છે ?
 (અ) વીર પુરુષ (બ) સજ્જન પુરુષ
 (ક) મર્યાદા પુરુષોત્તમ (ડ) સંત પુરુષ

